

کاراگوز سایه خیال

نمایشنامه در ترکیه

پرفسور دکتر متین آرد

محمد محی الدین سویلر

مترجم:

سارا بنیاس

- سرستار : بنیاس، سارا، ۱۳۴۹ - گردآورنده
 عنوان و نا بدید آ : کاراگوز سایه خیال: نمایش سایه در ترکیه/ مترجم [صحیح: گرد آورنده و مترجم]
 سارا بنیاس.
 مشخصات نشر : بهار: واژه آرا، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری : ۳۱ ص
 شابک : 978-600-57111-70-2
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : کتاب چاپ گورآوری و ترجمه دو کتاب

Karagoz Turkish shadow theatre
 Karagoz with an appendix on the history of Turkish
 ertaht teppup

- عنوان دیگر : نمایش سایه در ترکیه
 موضوع : نمایش‌های سایه‌ای — ترکیه
 موضوع : Shadow shows -- Turkey
 موضوع : نمایش‌های عروسکی — ترکیه — تاریخ
 موضوع : Puppet theater -- Turkey -- History
 شناسه افزوده : آند، متین، -۱۹۲۷ م.
 شناسه افزوده : And, Metin
 شناسه افزوده : سویلن، محی‌الدین، ۱۸۸۶ - ۱۹۷۴ م.
 شناسه افزوده : Muhittin, Sevilen
 رده بندی کنگره : PN۱۹۷۹ / س۲ پ۹ ۱۳۹۷
 رده بندی دیویی : ۵۳۰۹۵۶۱/۷۹۱
 شماره کتابشناسی ملی : ۵۲۶۸۴۹۶

۱۹۱۵۹۶۷

قاجار

کاراگوز سایه خیال

پرفسور دکتر متین آند، محمد محی‌الدین خویلی

مترجم: سارا بنیاس

چاپ اول ۱۳۹۷

شمارگان: ۵۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۷۴-۷۰-۲

تهران - خیابان سهروردی شمالی - خیابان خرمشهر - خیابان عربعلی

تلفن: ۸۸۷۶۹۵۳۲

کوچه دوم - پلاک ۱۴

۴۵۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۷.....	یادداشت مترجم.....
--------	--------------------

کتاب اول:

۱۰.....	درباره نویسنده.....
۱۱.....	دیباچه.....
۱۳.....	مقدمه.....
۲۹.....	خاستگاه و گسترش تئاتر سایه ترکی.....
۵۳.....	تکنیک و ساختار کاراگوز.....
۶۶.....	شخصیت‌های کاراگوز.....
۷۸.....	نمونه‌هایی از نمایشنامه‌های کاراگوز.....
۹۰.....	کاراگوز در مقام یک پایه آشوب در امپراتوری.....
۱۰۳.....	پیامد: زوال و تجلی اخیر کاراگوز.....
۱۰۹.....	تصاویر.....

کتاب دوم

۱۳۰.....	درباره کاراگوز.....
۱۳۷.....	درباره این کتاب.....
۱۳۹.....	درباره نویسنده کتاب.....
۱۴۰.....	مقدمه نویسنده.....
۱۴۶.....	درباره حضرت شیخ کوشتری.....

نمایشنامه‌ها

۱۴۹.....	چشمه کوتاهیا.....
۱۷۳.....	کاراگوز عروس می‌شود.....
۱۹۱.....	سپیدار خونخوار.....
۲۰۹.....	حمام‌های جفت یا کتک خوردن کاراگوز.....
۲۲۹.....	ارباب شدن کاراگوز.....
۲۵۵.....	طاهر ره ره.....
۲۸۷.....	سفر به آغوا.....
۳۰۷.....	نگار خونخوار.....
۳۲۷.....	کیف تاب بازی.....
۳۴۳.....	دارالمجانین.....
۳۵۹.....	قایقچی شدن کاراگوز.....
۳۷۵.....	شیرین و فرهاد.....

یادداشت مترجم

کتاب پیش رو، تحت عنوان کاراگوز سایه خیال مشتمل بر ترجمه دو کتاب درباره کاراگوز، نمایش عروسکی ترکیه است.

کتاب نخست با عنوان نمایش سایه در ترکیه به قلم پروفسور دکتر متین‌اند استاد بزرگ هنرهای نمایشی آن کشور است که به صورت مقاله‌ای برای کنگره‌ای درباره نمایش سایه در توکیو به رشته تحریر در آورده و حاوی مطالب ارزشمندی درباره خاستگاه، تکنیک، شخصیت‌ها و معرفی نام‌های این نمایش عروسکی است.

دومین کتاب نیز دستاورد یکی از برجسته‌ترین استادان شمالی گردان، محمد محی‌الدین سولین معروف به کوچک علی است که شامل پانزده مجلس از مهمترین و پرجاترین مجالس این نمایش است که از آن میان دوازده مجلس انتخاب و ترجمه شده.

قابل ذکر است از آنجا که بسیاری از صحنه‌های این نمایش بر پایه سوء تفاهات شنیداری و گفتاریست، لذا به دلیل آنکه در بسیاری موارد ترجمه لغوی آن‌ها بی معنا و مفهوم می‌شد سعی شده از کلمات و جملات مشابهی با یک مفهوم اصلی استفاده شود. این موضوع در میان دیالوگ‌های کاراگوز و حاحا بسیار اتفاق می‌افتد. بنابراین جملاتی را که با ستاره نشانه‌گذاری شده در شمار این دسته از معادل‌سازی‌هاست که در حین اجراهای احتمالی می‌توانند به کلمات و جملات مناسب‌تری جهت حفظ ویژگی‌های کمدی و قابل فهم با زبان فارسی تغییر کند و اساساً خللی در روند اصلی داستان و ساختار نمایشی ایجاد نخواهد شد، زیرا شخصیت اصلی این نمایش برای نمایش‌دهندگان ایرانی، شخصیتی ملموس و آشناست و در حقیقت می‌توان او را نسخه دیگری از شخصیت پهلوان کچل در نمایش‌های خیمه شب‌بازی و عروسکی ایرانی دانست، بنابراین یافتن دیالوگ‌های مشابه، مناسب با خصوصیات این شخصیت جهت جایگزینی، کار دشواری نخواهد بود.

در خاتمه این کتاب را به تمامی عزیزان دوستدار تئاتر و هنرهای نمایشی تقدیم می‌کنم؛ به‌ویژه به اساتید گران‌قدرم در گروه نمایش دانشکده هنرهای زیبای دراماتیک خانم‌ها هاید حائری و فریندخت زاهدی و آقایان ناصر آقایی، دکتر محمود عزیزی، ابوالقاسم کاخی، دکتر فرهاد ناظرزاده کرمانی و به روانشادان مرحوم دکتر جابر عناصری، حمید سمندریان و سعید کشن فلاح که هرگز نتوانستم به شایستگی، قدردان زحمات آنان باشم.

و این کوتاه‌نوشت تکمیل نخواهد شد اگر سپاس خویش را نگویم از آقای مهدی افشار، مدیر انتشارات واژه‌آرا و خانم مقیمی و همکاران ایشان که برای انتشار این کتاب صمیمانه کوشیدند و بوزشی می‌طلبم اگر نارسایی در ترجمه مشاهده می‌شود.

سارا بنیاس

خرداد/د ۱۳۹۷